

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: 9C/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423200233
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Taťána Poláková
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1423200233.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudkyňou JUDr. Taťanou Polákovou v právnej veci žalobcu: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava, IČO: 35 937 874, proti žalovanej: G. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, V., o zaplatenie 313,71 Eur, takto

rozhodol:

- Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 313,71 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- Žalobcovi sa priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 16.11.2022 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 313,71 Eur titulom úhrady škody za vyplatené kapitačné platby. Žalobu odôvodnil tým, že poistenec má nárok na úhradu zdravotnej starostlivosti zdravotnou poisťovňou (na základe verejného zdravotného poistenia) len v čase existencie poistného vzťahu v zdravotnej poisťovni, ktorá vykonáva jeho zdravotné poistenie. V prípade, ak nastanú skutočnosti, s ktorými zákon spája zánik účasti fyzickej osoby - poistenca na verejnom zdravotnom poistení a tým aj zánik poistného vzťahu s konkrétnou poisťovňou, je poistenec povinný v zákonom stanovenej lehote túto skutočnosť oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni, ktorá v čase trvania poistného vzťahu vykonáva jeho zdravotné poistenie. Žalovaná dňa 02.03.2022 doručila žalobcovi odhlášku poistenca spolu s čestným vyhlásením, že vzťahujúcim sa spätne k obdobiu od 16.07.2016 do 23.11.2021, tj. k obdobiu, kedy žalovaná prestala byť poistencom žalobcu z dôvodu zániku jej zdravotného poistenia v Slovenskej republike a vzniku jej zdravotného poistenia v zahraničí. Vzhľadom na skutočnosť, že si žalovaná nesplnila zákonom stanovenú oznamovaciu povinnosť v súvislosti so zánikom jej zdravotného poistenia u žalobcu včas, žalobca uhrádzal v období od 16.07.2016 do 23.11.2021 za žalovanú náklady zdravotnej starostlivosti (kapitačné platby) v omyle, že žalovaná je jeho poistencom. Do tohto omylu žalobcu uviedla žalovaná svojim konaním v rozpore s platnou legislatívou. Výzvou zo dňa 15.06.2022 žalobca vyzval žalovanú na úhradu predmetných neoprávnene uhradených nákladov zdravotnej starostlivosti ako aj poštovného za doručenie výzvy spolu v sume 313,71 Eur. Ani na základe opakovanej výzvy - pokusu o zmier zo dňa 27.10.2022 žalovaná žalovanú sumu neuhradila.

2. Platobným rozkazom zo dňa 06.06.2023, č.k. 9C/5/2023-17 súd žalobe vyhovel.

3. Pretože sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk, súd ho uznesením zo dňa 10.08.2023, č.k. 9C/5/2023-24 zrušil.

4. Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej bola doručená v zmysle ust. § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), nevyjadrila.

5. Podľa § 151 ods. 1 a 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

6. Podľa § 219 ods. 3 veta prvá CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.
7. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd nenariadil na prejednanie veci samej ústne pojednávania, keďže hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000 eur, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán sa považujú za nesporné. Súd preto v súlade s § 177 ods. 2 CSP vo veci samej rozhodol bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 22.01.2024. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.
8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s odhláškou poistenca zo dňa 02.03.2022, čestným vyhlásením, priebehom poisťiek poistenca, náhľadom na výpis z účtu poistenca, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:
9. Z výpisu z účtu žalovanej ako poistenca (Zdravotná starostlivosť) za obdobie od 16.07.2016 do 23.11.2021 súd zistil, že žalobca zaplatil úhrady kapitáčného paušálu za celé obdobie spolu vo výške 313,71 Eur.
10. Z listu žalobcu adresovaného žalovanej označeného ako výzva na úhradu nákladov za zdravotnú starostlivosť poskytnutú v čase zániku poistného vzťahu zo dňa 15.06.2022 súd zistil, že žalobca vyzval žalovanú na úhradu sumy vo výške 313,71 Eur z dôvodu, že žalobca za ňu hradil vecné dávky (kapitáčné platby za zdravotnú starostlivosť) aj v čase, keď už nebola zdravotne poistená v Slovenskej republike, nakoľko túto skutočnosť žalovaná oznámila žalobcovi oneskorene.
11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:
12. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení (ďalej len citovaného zákona), v znení účinnom v čase podania žaloby, poistenc na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je povinne verejne zdravotne poistená podľa tohto zákona (ďalej len „verejne zdravotne poistená“).
13. Podľa § 3 ods. 2 písm. a), c) citovaného zákona, povinne verejne zdravotne poistená je fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak a) je zamestnaná v cudzine a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom vykonáva činnosť zamestnanca, c) dlhodobo sa zdržiava v cudzine a je zdravotne poistená v cudzine; za dlhodobý pobyt v cudzine sa považuje pobyt dlhší ako šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.
14. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, verejné zdravotné poistenie vzniká narodením, ak ide o fyzickú osobu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky (§ 3 ods. 2) alebo o nezaopatreného rodinného príslušníka podľa § 3 ods. 3 písm. h).
15. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, u fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie vzniká aj dňom nasledujúcim po dni zániku skutočností uvedených v § 3 ods. 2 písm. a) až c).
16. Podľa § 5 ods. 2 citovaného zákona, u fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie zaniká deň pred dňom, keď nastali skutočnosti uvedené v § 3 ods.2 písm. a) až d), alebo dňom zániku trvalého pobytu na území Slovenskej republiky.
17. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, poistenc má právo na úhradu zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom, ak ďalej nie je ustanovené inak.
18. Podľa § 9 ods. 7 písm. d) citovaného zákona, zdravotná poisťovňa má právo uplatniť svoj nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči poistencovi po zániku verejného zdravotného poistenia, ak si poistenc nespĺnil oznamovaciu povinnosť podľa § 23 ods. 1 písm. c).
19. Podľa § 21 ods. 6 citovaného zákona, právo zdravotnej poisťovne uplatniť si voči poistencovi nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť podľa § 9 ods. 7 písm. d) sa premlčí uplynutím dvoch rokov odo dňa splnenia oznamovacej povinnosti podľa § 23 ods. 1 písm. c) alebo odo dňa, keď sa zdravotná poisťovňa dozvie o skutočnosti zakladajúcej zánik verejného zdravotného poistenia poistenca podľa § 5 ods. 2 a 3, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa úhrady nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.
20. Podľa § 22 ods. 2 písm. e) citovaného zákona, plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 1, 3, 4, 6, 11, 12 a 15 a 16.
21. Podľa § 23 ods. 1 písm. c) citovaného zákona, poistenc je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia (§ 5 ods. 2 a 3).
22. Podľa § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, zdravotná poisťovňa d) uplatňuje nárok na úhradu za zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zdravotná starostlivosť“), ktorý jej vyplýva z osobitného predpisu.

23. Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, na základe verejného zdravotného poistenia sa plne alebo čiastočne uhrádzajú služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

24. Predmetom tohto konania bol nárok žalobcu - zdravotnej poisťovne, na vrátenie úhrady, ktorú zaplatil za zdravotnú starostlivosť poskytnutú z finančných prostriedkov zdravotného poistenia počas doby, kedy bola žalovaná vyňatá zo zdravotného poistenia na území SR a na úhradu zdravotnej starostlivosti nemala nárok.

25. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že na žalovanú sa vzťahuje zákon č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení, pretože spĺňa podmienky ustanovené v ust. § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 a § 4 ods. 1 tohto zákona a teda je poistencom povinného verejného zdravotného poistenia na území SR. Žalovaná je totiž fyzickou osobou s trvalým pobytom na území SR. Žalovanej ako poistencovi v súlade s ust. § 22 ods. 1 písm. b) v spojení s ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona, preto prislúcha právo na úhradu zdravotnej starostlivosti a príslušná zdravotná poisťovňa (v danom prípade žalobca) je v zmysle ust. § 25 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona povinná túto starostlivosť mu zabezpečiť v rozsahu ustanovenom v zákone č. 577/2004 Z.z. Zákon č. 580/2004 Z.z. však ustanovuje výnimky z verejného zdravotného poistenia. Ako to vyplýva z ust. § 3 ods. 2 písm. a) citovaného zákona, takouto výnimkou je, ak je fyzická osoba zamestnaná v cudzine a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom vykonáva činnosť zamestnanca. Ak takáto skutočnosť nastane, dochádza k zániku verejného zdravotného poistenia, tak ako to vyplýva z ust. § 5 ods. 2 citovaného zákona. Súd považoval za nesporné skutkové tvrdenia žalobcu, že žalovaná, na ktorú sa pôvodne vzťahovalo verejné zdravotné poistenie na území SR bola zdravotne poistená na území tohto cudzieho štátu. Uvedená skutočnosť znamená, že v zmysle ust. § 5 ods. 2 zákona č. 580/2004 Z.z. došlo k zániku povinného verejného zdravotného poistenia žalovanej na území SR. Tiež považoval súd za nesporné, že žalovanej bola v období od 16.07.2016 do 23.11.2021 na území SR hradená zdravotná starostlivosť, spočívajúca v úhrade kapitáčného paušálu zmluvnému lekárovi spolu vo výške 311,56 Eur. Uvedenú sumu zaplatil žalobca plniac svoju povinnosť v zmysle zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, keďže o zániku poistenia nemal vedomosť. Žalovaná si totiž nespĺnila svoju oznamovaciu povinnosť ustanovenú v § 22 ods. 2 písm. e/ v spojení s ust. § 23 ods. 1 písm. c) zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení, a to oznámiť najneskôr do ôsmich dní skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia a vrátiť preukaz poistenca. Žalovaná bola povinná túto oznamovaciu povinnosť splniť. Na úhradu zdravotnej starostlivosti žalovaná nemala nárok z dôvodu zániku poistenia. Právo na úhradu zdravotnej starostlivosti s ust. § 22 ods. 1 písm. b/ v spojení s ust. § 9 ods.1 cit. zák. má totiž len poistenec. Z uvedeného dôvodu žalobcovi vznikla škoda, ktorú súd posúdil podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka.

26. Podľa § 420 ods. 1, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

27. Podľa § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

28. Predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za škodu v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody, 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, 4. zavinenie.

29. Protiprávny úkon je porušením právnej povinnosti, a teda správaním, ktoré sa prieči právu a preto je protiprávne. Musí ísť o úkon, t.j. prejav vôle. Zahŕňa tak konanie, t.j. správanie aktívneho charakteru, ako aj opomenutie, t.j. správanie pasívneho charakteru.

30. Škoda je majetková ujma, ktorú možno vyjadriť v peniazoch a ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného.

31. Príčinná súvislosť znamená určitý objektívny vzťah medzi skutočnosťou zakladajúcou zodpovednosť, t.j. medzi porušením právnej povinnosti a výsledkom, t.j. škodou.

32. Zavinenie je určitý psychický, vnútorný vzťah škodcu k vlastnému konaniu, priečiacemu sa objektívnemu právu a ku škode ako k výsledku tohto konania. Občiansky zákonník nevymedzuje formy zavinenia, preto pri výklade foriem zavinenia sa aj v občianskoprávnej praxi vychádza z ich vymedzenia v Trestnom zákone, ktorý rozlišuje úmyselné zavinenie a nedbanlivostné zavinenie a tie sa vnútorne členia na stupne zavinenia; úmyselné na priamy úmysel, pri ktorom konajúci chcel spôsobiť škodu a na nepriamy úmysel, pri ktorom konajúci vedel, že môže spôsobiť škodu a pre prípad, že ju spôsobil, bol s tým uzročený. Nedbanlivosť môže byť vedomá, pri ktorej konajúci síce nechcel spôsobiť škodu, avšak vedel, že ju môže spôsobiť a bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že ju nespôsobí. Nedbanlivosť môže byť aj nevedomá, pri ktorej konajúci nechcel spôsobiť škodu, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje pomery vedieť mal alebo vedieť mohol. Príčinnou súvislosťou treba rozumieť

určitý objektívny vzťah medzi skutočnosťou zakladajúcou zodpovednosť, t.j. medzi porušením právnej povinnosti a výsledkom, t.j. škodou.

33. Súd konštatoval, že v danom prípade boli splnené všetky predpoklady pre záver o zodpovednosti žalovanej za vznik škody.

34. Protiprávny úkon žalovaného spočíva v porušení právnej povinnosti, ustanovenej v § 22 ods. 2 písm. e), v spojení s ust. § 23 ods. 1 písm. c) zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a teda, v nesplnení vyššie uvedenej oznamovacej povinnosti.

35. Škodu predstavuje majetková ujma, zmenšenie majetku žalobcu o finančné prostriedky, ktoré uhradil z prostriedkov verejného zdravotného poistenia na zdravotnú starostlivosť žalovanej v rozsahu 114,26 Eur.

36. Čo sa týka príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody, súd mal za to, že škoda nesporne vznikla v priamej príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti. Tým, že si žalovaná nesplnila oznamovacia povinnosť voči žalobcovi, žalobca nemal vedomosť o zániku poistenia a ďalej si plnil svoju zákonnú povinnosť uhrádzať zdravotnú starostlivosť, hoci túto povinnosť už nemal. Keby bola žalovaná oznamovacia povinnosť splnila, žalobca by nadobudol vedomosť o zániku poistenia a zdravotnú starostlivosť by nebol hradil, čo znamená, že ku škode by nedošlo.

37. Čo sa týka zavinenia, pre záver o zodpovednosti za škodu v danom prípade postačuje nedbanlivostné zavinenie, hoci aj nevedomé. Je možné predpokladať, že žalovaná nechcela spôsobiť škodu, avšak vzhľadom na okolnosti - odchod do cudziny, kde spadala pod poistenie cudzieho štátu, o tom vedieť mala a mohla.

38. Zhrnúc vyššie uvedené skutočnosti súd uzavrel, že žalovaná ako subjekt zodpovedný za vznik škody, je povinná škodu nahradiť a zaviazal ju zaplatiť žalobcovi uplatnenú sumu 114,26 Eur.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Súd úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal, keď v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (ust. § 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (ust. § 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).